

Učenje igrom o recikliranju otpada u dječjem vrtiću

Cvetković, Petra

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Education / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:141:276229>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-04-02**

Repository / Repozitorij:

[FOOZOS Repository - Repository of the Faculty of Education](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

Petra Cvetković

UČENJE IGROM O RECIKLIRANJU OTPADA U DJEČJEM
VRTIĆU
ZAVRŠNI RAD

Osijek, 2022.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

Sveučilišni preddiplomski izvanredni studij Ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja

**UČENJE IGROM O RECIKLIRANJU OTPADA U
DJEČJEM VRTIĆU
ZAVRŠNI RAD**

Predmet: Ekološki odgoj

Mentor: prof. dr. sc. Irella Bogut

Student: Petra Cvetković

Osijek, 2022.

SAŽETAK

U ovom radu pokušat ću u kratkim crtama objasniti kako već u predškolskoj dobi, a sve kroz igru, možemo pozitivno utjecati na dječji stav o ekologiji i recikliranju te ih tako pripremiti na suočavanje s jednim od najvećim problemom čovječanstva sada, a i u budućnosti. Pri tom ćemo koristiti otpadni materijali iz domaćinstva koji je ionako nezamjenjiv u dječjoj igri i stvaranju. U odgojno-obrazovnoj praksi za njih postoji naziv – pedagoški neoblikovani materijali. Mogućnost preoblikovanja mnogo materijala i starih predmeta iz svakodnevnog života u multisenzorički poticaj pruža djetetu neponovljiv izvor oduševljenja, ali jednako tako i priliku za stjecanje znanja, iskustava, razvoj vještina i sposobnosti. Na taj način oblikovani otpadni materijali postaju sredstvo za učenje, igru i kreativno rješavanje problema. Tako recikliranjem kada svaki materijal može postati didaktički, višestruko potičemo dječji razvoj jer suočeni novim izazovima uče čineći, a pritom istinski uživaju!

Ključne riječi: otpadni materijali, recikliranje, djeca predškolske dobi, igra, učenje

SUMMARY

In this paper I will try to briefly explain how already in preschool, and all through play, we can positively influence children's attitudes about ecology and recycling and prepare them to face one of the greatest problems of humanity now and in the future. We will use household waste materials, which are indispensable in children's play and creation. In educational practice, there is a name for them - pedagogically unformed materials. Countless materials and old objects from everyday life can be shaped into a multisensory stimulus that provides the child with a unique source of enthusiasm, but also an opportunity to acquire knowledge, experience, develop skills and abilities. In addition to being ideal for creativity without limits, waste materials become a means of learning, playing, observing and creative problem solving. It is this practice in which any material can become didactic that comprehensively encourages children's development. Children inspired by new challenges learn by doing, while truly enjoying it!

Key words: waste materials, recycling, preschool children, play, learning

SADRŽAJ

SAŽETAK

SUMMARY

1. UVOD	3
2. RECIKLIRANJE.....	4
2.1 Povijest recikliranja otpada.....	4
2.2 Recikliranje danas.....	4
3. UČENJE O RECIKLIRANJU U DJEČJEM VRTIĆU.....	5
3.1 Razvijanje ekološke svijesti kod djeteta.....	5
3.2 Utjecaj odgojitelja u razvijanju svijesti o nužnosti recikliranja.....	6
3.3 Cilj odgoja o recikliranju.....	7
4. RECIKLIRANJE KROZ IGRU	8
4.1 Učimo slova.....	9
4.2 Križić-Kružić.....	10
4.3 Memory.....	11
5. KAZALIŠTE.....	12
5.1 Gledanje predstave (tematika recikliranje).....	12
5.2 Kazalište sjena	13
5.2.1 Izrada kazališta sjena	14
5.2.2 Izrada lutaka.....	14
6. ZAKLJUČAK	16
POPIS LITERATURE.....	17

1.UVOD

Pod pojmom ekološki odgoj podrazumijevamo usvajanje svih dosadašnjih stečenih znanja o ekologiji te razvijanje stavova djeteta o ekološkim procesima, čovjekovom negativnom utjecaju i nužnosti zaštite okoliša kao takvog. Razvoj ekološke svijesti kod djeteta najlakše je potaknuti kroz igru, naročito u prvih šest godina, kada uče o sebi i drugima i kad se kroz igru socijaliziraju i stvaraju prve međuljudske veze i prijateljstava izvan užeg obiteljskog kruga. Igra je zato izuzetno važna za razvoj djeteta kao osobe i formiranje socijalnih vještina djeteta, koje će kasnije koristiti u životu. Igra je za djecu istovremeno i način izražavanja. Dosadašnja istraživanja pokazuju da djeca kroz igru uče kako uspostaviti kontakt s drugom djecom i odraslima, davati i uzimati od drugih, kako razumjeti stav i mišljenje drugog djeteta, pokazati poštovanje za tuđa prava i rješavati moguće konflikte. Upravo iz tog razloga igre i sve aktivnosti u odgoju za očuvanje okoliša sve češće primjenjujemo u predškolskoj dobi, kako bi kod djece što ranije razvili ljubav prema okolini. Cilj ovog rada bio je motivirati djecu na sudjelovanje u istraživačkim aktivnostima kroz igru, kako bi osobno sudjelujući u aktivnostima učili i obogaćivali svoja znanja o očuvanju okoliša. Vjerojatno zato djeca su pokazala veliko zanimanje za temu očuvanja okoliša osobito kad se istoj pristupalo kroz igru i praktične primjere.

2. RECIKLIRANJE

2.1 Povijest recikliranja otpada

„Problem gospodarenja otpadom postoji od pojave prvog čovjeka na Zemlji. Aktivnosti kojima se bavio imale su nusproizvod koji nije do kraja iskorištavao. No, povijest, tj. arheologija pokazuje kako je većina uređenih civilizacija imala definirano pitanje zbrinjavanja otpada. Otkad postoji čovjek, on proizvodi neki otpad. No, već su i prve civilizacije imale načine za gospodarenjem otpadom. Onima koji se danas opiru recikliranju, dovoljno je reći da su već i Maje i Rimljani reciklirali. Rimljani su razlikovali suhi i mokri otpad. Svi gradovi bili su pokriveni kanalizacijskom mrežom... Premda ga nismo pronašli, negdje u blizini Zadra zasigurno se nalazi i rimski deponij, a svaka kuća imala je i jame u koje su ukućani bacali manje otpatke; onda su taj otpad spaljivali, a tom metodom služile su se sve stare civilizacije. Evidentno je da su i druge metode koje mi danas predstavljamo tekovinama modernog doba, tj. recikliranje i ponovna upotreba, postojale oduvijek.”

2.2 Recikliranje danas

Dobra je vijest da ekološka svijest polako, ali nezadrživo raste pa se ulažu sve veći napori da se problem regulira uvođenjem zakona i provedbom inicijativa za pravilno zbrinjavanje i gospodarenje otpadom. Vrlo važna, možda i najvažnija stvar u podizanju ekološke svijesti kod ljudi na višu razinu je i utjecaj na razvoj iste već kod djece u najranijoj dobi, a o načinu i metodologiji (uglavnom kroz igru i praktične primjere) govorit ću u ovom radu.

3. UČENJE O RECIKLIRANJU U DJEČJEM VRTIĆU

O potrebi edukacije o recikliranju djece u predškolskoj dobi mnogi su istraživači došli do zaključka kako je to najlakše i najučinkovitije postići kroz igru.

“ U ostvarivanju ciljeva odgoja i obrazovanja za okoliš najvažnije mjesto ima IGRA . Ekološke sadržaje koji su u funkciji odgoja i obrazovanja za okoliš treba kontinuirano ponavljati. Potrebno je interdisciplinarno djelovanje predmeta, uporaba raznovrsnih metoda istraživačkog rada gdje učenici individualno, ali i u skupini pod mentorstvom učitelja, uočavaju i rješavaju probleme iz okoliša. Ekološke sadržaje koji su u funkciji odgoja i obrazovanja za okoliš treba kontinuirano ugrađivati u nastavne predmete polazeći od primjera iz svakodnevnog života, bliskih učenicima, i aktualnih sadržaja. Važno je razvijati ekološku svijest djeteta kao trajnu i normalnu reakciju pojedinca.”

(Uzelac - Starčević - 1999.)

3.1 Razvijanje ekološke svijesti kod djeteta

“ Ekološki sadržaji imaju važnu ulogu u odgoju i obrazovanju pri izgrađivanju osobnosti koja se zasniva na produciranju znanja čije su vrijednosti trajne, a ne samo privremene , no ekološka svijest se ne razvija na osnovi mnoštva podataka, već na osnovi razmišljanja o posljedicama i praktičnog djelovanja u vlastitom okolišu.” (Afrić, K. 2002.)

“ Djeca će zavoljeti prirodu ako se uključe u rad npr. u vrtu, parku, na livadi. Zato je potrebno ukinuti tradicionalan način učenja i zamijeniti ga iskustvenim učenjem koje se ne zasniva na spremanju gotovih znanja, nego na povezivanju osobnog iskustva dobivenoga aktivnostima u okolišu.” (Anđić D. 2007.)

Shodno tim spoznajama isti smatraju da akcijsko učenje u kojem djeca dobivaju

znanja o okolišu temeljena na osobnom iskustvu, stečena svojom aktivnosti u prirodi i u neposrednom okolišu svoje kuće, vrtića ili škole. Zato predlažu da odgoj za zaštitu okoline treba početi od najranijeg uzrasta te navode zadaće i preduvjete za razvoj ekološke svijesti kod djece kao i njihove spremnosti za djelovanje u očuvanju čovjekove okoline, a to su prije svega:

- poticanje radoznalosti kod djeteta o svemu u vezi problema zaštita čovjekove okoline, prvenstveno za samu okolinu koja ga okružuje
- poboljšanje sveukupnog znanja djeteta o prirodi i preduvjetima za zdrav život (zrak, voda, zemlja, flora i fauna)
- učiti djecu o štetnosti onečišćenja čovjekove prirodne okoline
- upućivati ih na mogućnosti popravka onečišćene čovjekove prirodne okoline
- kroz radne navike razvijati u djeteta težnju za aktivnim sudjelovanjem na prevenciji budućih ekoloških problema

3.2 Utjecaj odgojitelja u razvijanju svijesti o nužnosti recikliranja

“ Odgojiteljev odnos s djetetom od iznimne je važnosti i zasniva se na načelu poštovanja tog „malog čovjeka“. Dijete sve prati i vidi čak i kad odgojitelj nije toga svjestan . Odgojitelj treba biti dobar i kvalitetan primjer djetetu ukoliko želi da dijete razvije pozitivan stav o okolišu.” (Uzelac, 2000).

“ Odgoj za očuvanje okoliša je proces koji se razvija od rane mladosti kako bi djeca doživjela prirodu. Učenje je potrebno započeti manjim koracima.

Razvijanje ekološke svijesti djece i odraslih dugotrajan je proces. Djeca uče da svaki čovjek ima pravo na zdrav okoliš i život u takvom okruženju, da ima odgovornost prema sebi, drugima i materijalnim dobrima, da je život pun problema i da se oni u određenoj mjeri mogu riješiti.”(Dobrinić i Šebalj, 2004).

Iz svega navedenog zaključujem da bi za uspješno podučavanje odgojitelj djeci

trebao omogućiti aktivnosti u kojima se djeca susreću sa svim ekološkim problemima i gdje kroz igru i rješavanje istih mogu izraziti vlastita mišljenja o očuvanju okoliša koji ih okružuje. Isto tako smatram da je uz ekološko obrazovanje jednako važno istovremeno razvijati ekološku svijest djeteta kao trajnu i normalnu reakciju pojedinca.

3.3 Cilj odgoja o recikliranju

“ Cilj odgoja za okoliš je je kompleksan i višeslojan i kombinacija je sadržaja i metoda koja uključuje sva četiri tipa ciljeva: čuvstvene, moralne, spoznajne i akcijsko usmjeravane. Čuvstveni cilj je najosnovnija podloga za ostale.

Obuhvaća razvoj pravilnog odnosa prema prirodi, što je prvi najvažniji cilj odgoja za okoliš. Odgoj za okoliš uključuje odnos između ljudi i prirode, kao i odnos među ljudima, i tijesno su povezani . U postavljanju ciljeva odgoja za okoliš neki stručnjaci, naročito prirodoslovci, naglašavaju prije svega spoznajnu komponentu. Smatra se da djeca trebaju dobiti opsežna znanja o okolišu.

U pedagoškom smislu pojam ekološko obrazovanje i odgoj podrazumijeva proces stjecanja znanja, razumijevanje i primjena sadržaja cjeloživotnog učenja za održivi razvoj.” (Borić; Jindra; Škugor 2008.).

“ Izgrađivanje pozitivnog stava prema okolišu može nastati samo kao rezultat ekoloških znanja, vještina, navika i sposobnosti. Osim brige za okoliš i usvajanje temeljnih znanja i spoznaja o međusobnoj povezanosti svega u svijetu u eko vrtićima djecu se uči o važnosti vode za život i njenom očuvanje. Na ovaj način djeca stječu spoznaje o važnosti vode za sva živa bića, razvijaju pozitivne stavove, navike i ponašanja bitna za njeno očuvanje i štednju.” (Uzelac,1990)

4. RECIKLIRANJE KROZ IGRU

Većina otpadnog materijala iz domaćinstva poput ambalažne plastike, kartona i sl. vrlo je primjenjiva u dječjoj igri i stvaranju. U odgojno-obrazovnoj praksi za njih postoji naziv – pedagoški neoblikovani materijali. Isto tako nebrojeno mnogo materijala i starih predmeta iz svakodnevnog života moguće je iskoristiti kao multisenzorički poticaj koji djetetu pruža neponovljiv izvor oduševljenja, ali i priliku za stjecanje znanja, iskustava, razvoj vještina i sposobnosti. Tako upotrijebljeni otpadni materijali postaju ne samo sredstvo za igru, već i za učenje, zapažanje i kreativno rješavanje problema. Prakticiranje igre s otpadom u kojoj svaki materijal može postati didaktički, višestruko potiče dječji razvoj. Za izradu ove tri zanimljive i poučne didaktičke igre potrebni su vam samo komad starog kartona, malo papira u boji i stari plastični čepovi (Slika 1.) Kutiju za spremanje možete napraviti od velike plastične boce za vodu.

Slika1. Reciklirajmo kroz igru

4.1 – UČIMO SLOVA

Iz kolažnog papira izrežite velika tiskana slova abecede i zalijepite ih na plastične čepove. Možete ih izrezati i od gume ili filca pa će slova biti reljefna. Tako ćete im dodati taktilnu dimenziju. (Slika 2.)

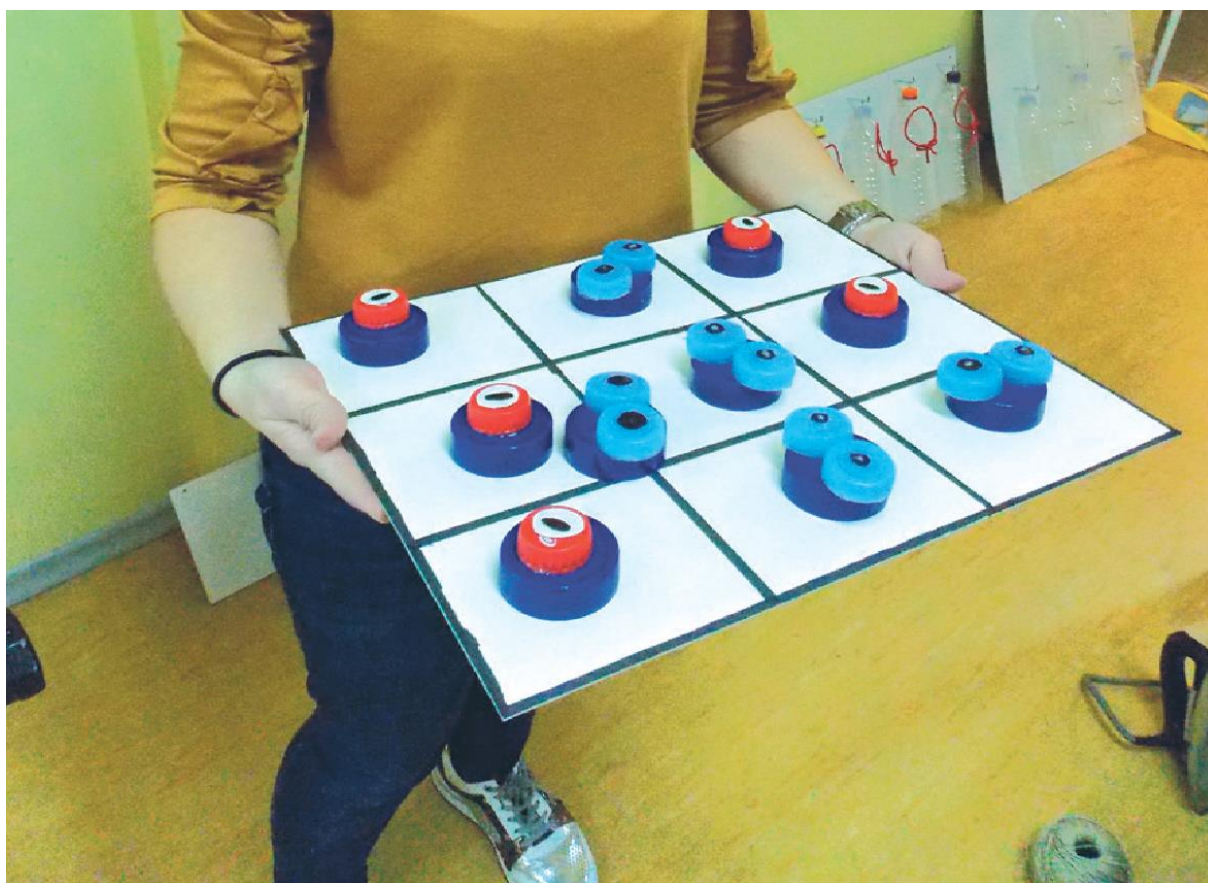

Slika 2. Učimo slova

Izrežite podlogu iz stare kartonske kutije ili nekog drugog ambalažnog kartona. Na njoj nacrtajte kvadratna polja. Zatim u njima nacrtajte krugove. U svaki krug upišite malo pisano slovo abecede. Igra se sastoji u tome da dijete spaja veliko i malo pisano slovo i tako igrajući se - uči!

4.2 – KRIŽIĆ – KRUŽIĆ

Igra Križić-kružić ne mora se nužno igrati olovkom na papiru. Može se igrati i figuricama na ploči. Podlogu napravite od tvrdog kartona, a figurice od plastičnih čepova. Potrudite se da budu što maštovitije. (Slika 3.)

Slika 3. Križić-kružić

4.3 – MEMORY

Igru Memory možete napraviti i sami. Nacrtajte zanimljive znakove i zalijepite ih s unutarnje strane starih plastičnih čepova. (Slika 4.)

Slika 4. Memory

Kutiju za spremanje izradite od veće plastične boce za vodu. Odrežite joj vrh, Dodajte ručke i ukrasite. (Slika 5.)

Slika 5. Kutija za Memory

5. KAZALIŠTE

5.1 – GLEDANJE PREDSTAVE

Svako je dijete na svoj način (kao i odrasli uostalom) prvenstveno socijalno biće. Od rođenja se razvija i raste na slojevima običaja i kulture te se tako okruženo utjecajem kulturno-povijesnog razvoja i specifičnom ljudskom interakcijom razvija kao pojedinac. Upriličenjem jednog jednostavnog igrokaza s tematikom recikliranja (jednostavna kulisa i dva glumca) pokušala sam za učenje nekih osnovnih pojmova o recikliranju spojiti tu dječju igru i interakciju s glumcima kroz tekst koji je prilično fleksibilan i uvelike ovisi o načinu na koji će djeca reagirati na njega. (Slika 6.)

Cijeli tekst igrokaza u prilogu.

Slika 6. Gledanje predstave

5.2 – KAZALIŠTE SJENA

Kao što sam i očekivala, reakcija na gledanje predstave, jednostavan i poučan tekst koji omogućuje njihovo učestvovanje i svu moguću interakciju s glumcima, bila je izvanredna. Stoga su s jednakim entuzijazmom prionuli ideji izradi vlastitog kazališta, a sve od recikliranih, lako dostupnih materijala. Radi same veličine i jednostavnosti izrade odlučili smo izraditi Kazalište sjena. Kazalište sjena svojevrsna je preteča televizije, a njegov izraz sličan je animiranom filmu. Zato je djeci izuzetno zanimljivo sudjelovati u samoj izradi, kao i kasnije u zajedničkoj kreativnoj scenskoj igri. (Slika 7.)

Slika 7. Kazalište sjena

Slika 8. Ekran

Za kazalište sjena potrebne su vam tri stvari:

- ekran
- svjetlo
- lutke.

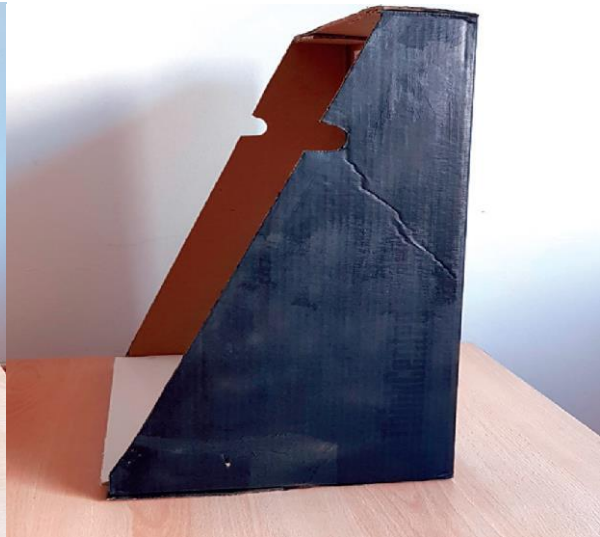
Za izradu kazališta (ekrana) potrebne su vam škare ili skalpel, kist i boje, ljepilo, hamer-papir i jedna velika kartonska kutija. Za lutke su vam potrebni crni hamer, slamke, škare i ljepilo. (Slika 8.) i (Slika 9.)

5.2.1 Izrada kazališta sjena

1. Kartonsku kutiju smo izrezali skalpelom kao na slici. Donji dio treba biti širi kako bi ekran bio stabilan. (Slika 10.)
2. Na prednjoj strani smo izrezali ekran i ostavili rub od najmanje sedam centimetara. Zatim obojajte kutiju crnom temperom ili akrilnom bojom.

Slika 9. Pribor za izradu

Slika 10. Kutija za kazalište sjena

3. Kad se boja osušila, na ekran smo zalijepili tanko bijelo platno.

5.2.2 Izrada lutaka

1. Na crni hamer (ili neki drugi deblji papir), nacrtali smo željene likove i izrezali ih škarama. To mogu biti likovi iz bajki, likovi iz crtanih filmova ili izmišljeni likovi i oblici.
2. Kako bi lutke bile šarene, poslužili smo se tvrdom prozirnom folijom u boji, a ako nema folije u boji, može poslužiti obična prozirnica (grafofolija) i obojati ju voodootpornim flomasterima.
3. Na liku smo skalpelom izrezali otvore na mjestima gdje smo stavili foliju u boji. Na kraju smo zalijepili foliju na lutku.
4. Zatim smo uzeli plastičnu slamku i pričvrstili ju na lutku ljepljivom trakom.

Slamku smo savili u pregibu i tako napravili držač za ruku! (Slika 12.)

Slika 11. Držač za lutku

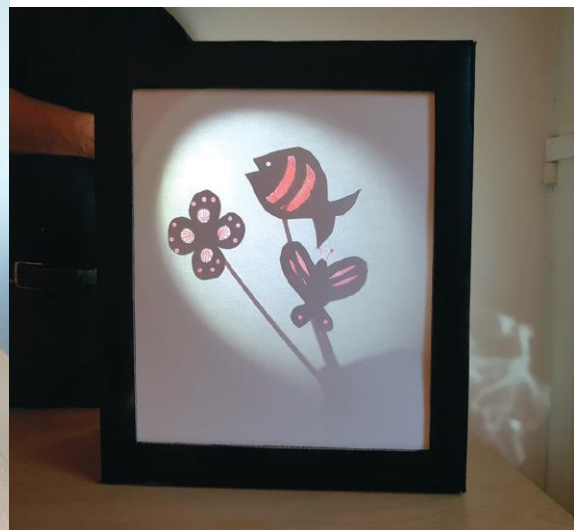
Slika 12. Lutke

5. Kako bi lutkom bilo spretnije rukovati u slamku smo uvukli štapić za ražnjice zaboden u pluteni čep. (Slika 11.)

Na isti način kao i lutke, pomoću crnog papira i folije izradili smo prigodne kulise. One se lijepo s unutarnje strane ekrana. (Slika 13.)

Slika 13. Kulise

Slika 14. Izvor svjetlosti

Na kraju dodajte izvor svjetlosti - bateriju ili stolnu lampu. Kazalište sjena je gotovo, a igra može početi! (Slika 14.)

6. ZAKLJUČAK

Ovim radom pokušala sam pokazati da su već dokazane metode upoznavanja djece predškolskog uzrasta sa ekološkim sadržajima kroz igru vrlo učinkovita te ukazati na svrhovitost njihova uvođenja u dječje aktivnosti već u toj najranijoj dobi. Pokušala sam i igru prikazati kao vrlo učinkovitu metodu učenja, a koja je istovremeno vrlo prihvatljiva djeci u toj dobi. Rezultati većine istraživanja nedvosmisleno pokazuju da se djeci sviđa igra kao način rada. Dokazano je i da djeca motivirana takvim aktivnostima postižu bolje rezultate. Kreativnost, samostalnost u radu i međusobna suradnja samo su neke od najpozitivnijih posljedica istraživačkih igara i aktivnosti. Istraživanje je pokazalo kako djeca u toj dobi ionako, vjerojatno uslijed utjecaja obitelji i medija već dosta znaju o samom očuvanju okoliša, te da sa oduševljenjem sudjeluju u tome. Aktivnosti vezane uz brigu za okoliš prihvatljive su djeci pogotovo kad se rade uz igru.

“ Igra je najizrazitiji oblik dječje aktivnosti, spontana je i dobrovoljna, a njen značaj leži u fizičkom, spoznajnom i socijalno-emocionalnom razvoju djeteta . U igri se izražavaju radoznalost, fizička aktivnost i potreba za suradnjom i zajedništvom među sudionicima. Dijete se kroz igru afirmira, vlastitom aktivnošću stječe nove spoznaje o sebi i ljudima općenito, prerađujući, predstavljajući ili zamišljanjem svog iskustva. Doprinos igre leži i u tome što ona ispunjava privatne funkcije igrača, odnosno oslobađa od napetosti, olakšava frustracijske situacije, rješava konflikte i zadovoljava dječje želje i potrebu da se osjeća odraslim. Kada se k tomu uzme u obzir vrlo mjerljiva korist za zajednicu i okoliš, odmah, ali i u budućnosti jasno je da bi vrtičke igre ekološkog sadržaja trebale biti dio redovitog obrazovnog programa.” (Petrović-Sočo, B. 1999)

POPIS LITERATURE:

1. Uzelac, V. (1990). Osnove ekološkog odgoja. Zagreb: Školske novine.
2. Uzelac, V. (1993). Djelatnosti u razvoju ekološke osjetljivosti djece. Zagreb: Hrvatsko pedagoško- književni zbor.
3. Uzelac, V. (2000). Ekologija – korak bliže djetetu. Rijeka: Adamić d.o.o.
4. Dobrinić, S. i Šebalj, M. (2004). Ekološki projekti u vrtiću.
5. Borić, E. (2001). Važnost ekoloških sadržaja u odgoju i obrazovanju. Časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja, 6, 23-28.
6. Petrović-Sočo, B. (1999). Važnost igre. Dijete, vrtić, obitelj, 4 (16), 10-13.
7. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014).
8. Borić; Jindra; Škugor 2008. Razumijevanje i primjena sadržaja cjeloživotnog učenja za održivi razvoj. Odgojne znanosti Vol. 10 br. 2. Zagreb.
9. Afrić, K. 2002. Ekološka svijest - pretpostavka rješavanja ekoloških problema. Ekonomski pregled br. 5-6. Zagreb.
10. Anđić D. 2007. Paradigmatski aspekti problematike okoliša i odgoj za okoliš i održivi razvoj. Metodički ogledi - časopis za filozofiju odgoja br. 2. Zagreb.
11. Škaro K. , 2018. – igrokaz : „Kada smeće ima sreće“.

PRILOZI:

Prilog br. 1 - *Reciklirajmo kroz igru*

Prilog br. 2 - *Učimo slova*

Prilog br. 3 - *Križić kružić*

Prilog br. 4 - *Memory*

Prilog br. 5 – *Kutija za memory*

Prilog br. 6 - *Gledanje predstave*

Prilog br. 7 – *Kazalište sjena*

Prilog br. 8 – *Ekran*

Prilog br. 9 – *Pribor za izradu*

Prilog br. 10 – *Kutija za kazalište sjena*

Prilog br. 11 - *Držać za lutku*

Prilog br. 12 - *Lutke*

Prilog br. 13- *Kulise*

Prilog br. 14 – *Izvor svjetlosti*

Prilog br. 15 - „*Kada smeće ima sreće*“

PRILOG :

„KADA SMEĆE IMA SREĆE“

Likovi: dječak Dado (Smećko) i slikarica Ježica

Mjesto radnje: park

Scena: dio parka i Ježicina kuća

- park - drvo, grm, ispred stoje kante za smeće (zeleni otok)

- kuća – na zidu 4 torbe (bijela, crvena, plava i žuta)

- stalak za crtanje, razbacane boje, stolica

Na scenu dolazi Ježica i donosi jabuku koju želi nacrtati. Predstavlja se, pokazuje svoje crteže i

naglašava kako je važno crtati na obje strane papira. Spominje svog prijatelja koji živi u šumi i

koji je jako uplašen za svoju kućicu (ježeva kućica) jer ljudi dolaze sve češće u šumu i ruše

drveće jer ima treba papira, a usput ostave jako puno smeća. Kreće crtati, no shvati da joj

nedostaje boja...odlazi u trgovinu.

Dolazi Dado sa vrećom smeća...pjevuši, gleda u kante, sliježe ramenima i ostavlja vreću pored kante

D: pokupio sam smeće po parku...ne mogu vjerovati da ljudi toliko bacaju smeće oko sebe.. smije li se to raditi? Ne znam gdje misle živjeti ako se ne brinu za prirodu...možda misle živjeti na Marsu... ja ne želim biti Marsovac i zato se brinem da naša Zemlja bude čista...svaki puta kada vidim nešto bačeno na ulici pokupim...i i...sada imam nadimak...zovu me Smećko...kažu da volim smeće... ali, ne volim ja smeće, nego volim čisto okruženje...

Dok on to objašnjava, dolazi Ježica gleda radosno u boje i spotiče se o vreću smeća

J: Joooj...opet ti ljudi i njihovo smeće ...još malo pa će ga ubaciti u moju kuću (vuče vreću i kao ubode Dadu koji priča djeci) Dado se uhvati za guzu i jauče

J: Jaooo , oprostite molim vas...slučajno se dogodilo

D: Pa gledajte malo kuda hodate...mislim da neću moći ići u vrtić dva dana (pokazuje 5 prstiju) koliko me boli guza

J:Kao prvo...dva nije pet...kao drugo bolje da ne gledam kuda hodam jer vidim samo smeće....da znam samo koji je majmun to ostavio...

D: Ja sam ostavio, ali ja nisam majmun nego dječak

J: Ma to se tako kaže za nekog tko ostavlja smeće pored kante

D: Pa ja sam pokupio smeće po parku (važno)
J: Hm...dobro...onda si majmunčić
D: Nisam...ja sam dječak i zovem se Dado (uvrijeđeno)
J: Drago mi je...ja sam Ježica, slikarica Ježica...
D: Znači i vi imate nadimak...slikarica
J: to nije nadimak to je zanimanje, slikarica...umjetnik...a vidim da si i ti neki umjetnik
...
D: ne, ne...moj nadimak je Smečko...
J: pa to sam i mislila...umjetnik za ostavljanje smeća ispred mog doma
D: ma neee, zovu me smečko zato jer skupljam smeće u vreće
J: Ma nemoj...to bi bilo čak i pohvalno kad bi još stavio vreću u kantu
D: Pa...bih ja...ali...ali...
J: što ali,ali moj Dado
D: znate imam jedan problem...ali mi je neugodno reći...
J: nema neugodnije stvari nego ostaviti ovako vreću...pa kad se vreća sruši i smeće pobjegne iz nje
...i eto smeća u mom domu
D: pa htio sam ja...jel...ove kante...lijepe ...šarene
J: Da baš su lijepe i svaka ima svoju boju s razlogom
D: da znam i znam da u plavu ide papir, u žutu plastika, u crvenu baterije i u smeđu bio otpad, a u zelenu staklo
J: bravo...može pljesak za našeg Smečka...pa u čemu je problem
D: pa zato što ne znam koje boje je koja kanta
J: pa kako ne znaš...sada si nabrojio sve kako treba
D: da ...ali...ali...imam problem...
J: gledaj...jako si mi simpatičan...ali ti ne mogu pomoći ako ne znam u čemu je problem
D: pa...rugat ćete mi se...
J: Rugati? Mi životinje se nikome ne rugamo i ne znam uopće zašto ste vi ljudi izmislili tu ružnu riječ
D: Ali.ali...oni će mi se rugati (pokazuje na djecu)
J: Tko? Oni? Nema šanse...vidi kako su dobri...ali evo pitat ću ih...
Da li se vi volite rugati? Eto vidiš...hajde reci nam u čemu je problem?
D: Dobro reći ću (zažmiri i kaže) Ne znam boje
J: hahahaha
D: evo, rekli ste da se ne ćete rugati i sad mi se smijete
J: ma neee, Smečko...smijem se jer si došao na pravo mjesto da naučiš boje...kod slikarice...pa tko se više razumije od mene u njih
D: ozbiljno?
J: nego Smečko, reci ti meni da li voliš priče
D: daa, ali sad nemam vremena za to...morao bi naučiti boje...
J: ništa ne brini...naučit ćeš boje...dok kažeš špinat

D: mi kažemo keks

J: da, zato imate grica i greca u zubićima...bolje špinat pa smo snažni i zdravi...nego krenimo mi

s pričom o bojama

D: pretvorio sam se u uhoo

J: a vi djeco?...znate morate biti malo glasniji, da li volite pričeodlično...ispričat ću vam

priču o bojama ...kao i svaka priča i ova počinje sa bile jednom...jedan..dva...tri...boje..one su se

zvale Crvena, Plava i Žuta boja...bile su nerazdvojne...ali su se uvijek prepirale... Prepirku je uvijek,

al baš uvijek započinjala Crvena boja...ja sam najvažnija boja na svijetu,a sam boja moći i ljubavi i

ja sam najpotrebnija svijetu....bez mene Svijet nebi postojao...ja sam najljepša boja...

Plava boja se samo nakašljala i rekla...khm...mislim da si zaista lijepa...ali draga moja...ne znam o

čemu ti to pričaš kad se zna da sam ja najvažnija boja na svijetu. Pa ja se protežem od naaajdubljeg

mora pa sve do naaajdaljeg oblaka...naravno da sam ja najljepša i najpotrebnija na svijetu, pa bez

mene Svijeta ne bi bilo...sve je to slušala Žuta boja i veselo viknula: Koje je boje Sunce?

Žute, tako je...mislim da ne trebam više ništa reći...ali kad ste se vas dvije tako nahvalile pa moram

malo i ja....dakle...Sunce je žute boje i naravno da bez Sunca ne bi bilo života na Zemlji,dakle ja sam najvažnija i najljepša boja.

I tako bi se one sigurno još duugo svađale, da nije naišao jedan mali bijeli zeko. On je svakog Božića

bio u strahu da ga Djed neće primijetiti u bijelom snijegu i da će ostati bez poklona....ovo mu se činilo

kao odlična prilika da riješi problem. On je radoznalo pogledao crvenu, plavu i žutu boju i onda zastao

kod žute...ooo ova je žuta kao sunce...da malo zavirim unutra... i veselo je uskočio u 1 ŽUTU boju...

začulo se BUĆ-BUĆ-BUĆ i zeko je iskočio van...bio je prekrasne žute boje kao sunce...onda je

zastao kod Crvene i pomislio...pa i crvena je lijepa boja i radoznalo uskoči u 2 CRVENU boju...

začulo se BUĆ-BUĆ-BUĆ, a odmah poslije toga auuu vruće je ,vruće je i brzo je iskočio van...ali...

on nije bio crven, već NARANČAST...zeko je bio začuđen ,ali to se dogodi kad pomiješamo žutu i

crvenu dobijemo narančastu boju. Zeko nije bio sretan što je bio narančaste boje i bojao se da će dobiti nadimak Mrkvica pa je odlučio otići na kupanje...uskočio je je u vodu i začulo se BUĆ-BUĆBUĆ...dobro je oprao uši i repić i izašao van bijel kao snijeg...No, zeko je bio jako znatiželjan i brzo uskočio u 3 PLAVU u boju...što se začulo? BUĆ-BUĆ-BUĆ , a odmah poslije...brrrr kako je hladno....i brzo je iskočio van...bio je prekrasne plave boje...ali kako mu je samo bilo hladno u plavoj boji pa je odlučio uskočiti ponovo u crvenu boju tek da se malo ugrije...začulo se BUĆ-BUĆBUĆ... a naš zeko je iskočio ugrijan i...LJUBIČAST...zeko nije baš bio sretan što je bio ljubičaste boje...no tu boju dobijemo kad pomiješamo crvenu i plavu...ali ljubičasta je baš prekrasna boja...možda je to bila previše princezasta boja pa se naš zeko ponovo odlučio okupati...uskočio je vodu i začulo se BUĆ-BUĆ-BUĆ...zeko ,nemoj zaboraviti dobro oprati se iza ušiju i šapice i njuškicu...zeko je izašao van prekrasne bijele boje...ovo bojanje mu se baš sviđjelo...pa je uskočio ponovo u plavu i odmah iz nje u žutu, iskočio je prekrasne zelene boje...Kako zelen? Pitao se zeko....pa jednostavno..kad pomiješamo plavu i žutu dobijemo ...zelenu...zeko je bio zabrinut...bit će nevidljiv u travi, a netko će možda pomisliti da je cvrčak...odlučio se ipak okupati,zavirio je u kadu...no...nestalo je vode i što će sad naš zeko...zavirio je u boje...ostalo je samo malo crvene boje...pa bolje biti i crven nego nevidljiv u zelenoj travi, reče zeko i uskoči u crvenu boju...začulo se Buć-buć-buć...i iskočio je zeko ,ali nije bio crven kao bubamara, već prekrasne SMEĐE boje...ali kako...zeko je bio uvjeren da će biti crven. No smeđu boju dobijemo kad pomiješamo ove tri boje, žutu, plavu i crvenu... i ta mu se boja činila baš odlična za boju jednog ozbiljnog zeca. Kad je zeko narastao veliki odlučio je biti slikar i sve je boje stavio na paletu ,a boje su naučile da su sve jednako važne i da bi bez njih svijet bio dosadno bezbojan..

D: pa ovo je suuuper...a je se Zeko nakupao...
J: da, zeko se nakupao i nabojao...a ti? Da li si naučio boje
D: pa tko ne bi naučio boje uz ovakvog zeku

J: Pa da provjerimo.... (na pozornici su kante svih boja pa ga ispituje koje od smeća ide u koju boju)

Dado zna sve boje...pljesak

J: e sada...kad znaš boje nije problem razvrstavati smeće u spremnike

Dado uzima vreću,imenuje vrstu smeća i ubacuje u određeni spremnike

J: ma bravo Smećko, no mislim da si sada zaslužio novi nadimak

D: Bojan?

J: neee, imenujem te Super Smećkom

D: jaaaooo...sad sam kao neki super junak iz crtića

J: tako je...a svaki pravi junak mora imati i pravi plašt

Predaje mu zeleni plašt za znakom

D: jaaaoooo i znak recikliranja

J: da...vidiš imamo tri strelice...one znače da nešto kruži

D: da smeće se skuplja, reciklira i postaje nešto drugo...

J: da, no ja sam to drugačije nazvala ...kao tri slova P

D: zašto P?

J :prva strelica znači

P prepolovi (smanji potrošnju recimo pl vrećica)

P ponovi (ponovo upotrijebi , pl vrećice, staklene boce...)

P pretvori (recikliraj, od plastične boce hranilica za ptice)

D: pa ovo je predobro...konačno volim svoj nadimak (stavlja plašt)

Pjesma: Planeta Zemlja